

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0214.4/ 1858

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 1034
วันที่ 18. ก.พ. 2543
11. 08 4.

กระทรวงมหาดไทย

23/68

ถนนอัมรินทร์ 10200

16 กุมภาพันธ์ 2543

เรื่อง ขออนุมัติแผนงานโครงการบำบัดน้ำเสียปริมาตรส่วนเหนือ ชั้นที่ 1 (อุคต - ประชาธิปไตย)
และโครงการบำบัดน้ำเสียอ้อมน้อย - อ้อมใหญ่

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนมาก ที่ นร 0205/1038
ลงวันที่ 25 มกราคม 2543

สพ. 850
วันที่ 18 ก.พ. 43
เวลา 13.20 น.

สิ่งที่ส่งมาด้วย ความเห็นและข้อสังเกตของกระทรวงมหาดไทย

ตามที่เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเสนอความเห็น
เรื่อง ขออนุมัติแผนงานโครงการบำบัดน้ำเสียปริมาตรส่วนเหนือ ชั้นที่ 1 (อุคต - ประชาธิปไตย)
และโครงการบำบัดน้ำเสียอ้อมน้อย - อ้อมใหญ่ ในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของ
คณะรัฐมนตรี อีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ท่านใหม่ นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว ขอยืนยันตามความเห็นเดิมในการให้ความเห็นชอบ
ในหลักการการจัดทำแผนงานโครงการบำบัดน้ำเสียใน 2 พื้นที่ ดังกล่าว และขอให้กระทรวง
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม รับความเห็นและข้อสังเกตของกระทรวงมหาดไทย
ไปพิจารณาปรับปรุงการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลตรี
(ท่าน ขจรประศาสน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและแผน (ส่วนนโยบายทรัพยากรธรรมชาติฯ)

โทร/โทรสาร 2227821, 50436

สรุปความเห็นและข้อสังเกตของกระทรวงมหาดไทย
เรื่องแผนงานโครงการบำบัดน้ำเสียปริมาณพลส่วนเหนือ ชั้นที่ 1 (อุทก - ประชาธิปัตย์)
และโครงการบำบัดน้ำเสียอ้อมน้อย - อ้อมใหญ่

.....

กระทรวงมหาดไทยเห็นชอบในหลักการการจัดทำแผนงานโครงการบำบัดน้ำเสียใน 2 พื้นที่ดังกล่าวและเพื่อให้การบริหารและการจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนโครงการเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและไม่เกิดความเสียหายต่อภาครัฐ จึงขอให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม รับความเห็นและข้อสังเกตของกระทรวงมหาดไทย ไปพิจารณาปรับปรุงการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ควรให้ความสำคัญในเรื่องการบริหารโครงการเช่นการประชาสัมพันธ์ การให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่โครงการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตั้งแต่ต้น และการจัดเก็บอัตราค่าบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม

2 ในรายละเอียดของโครงการมีข้อสังเกตที่สำคัญดังนี้

2.1 โครงการทั้งสองดำเนินการโดยบริษัทร่วมลงทุน (ระหว่างองค์การจัดการน้ำเสียกับภาคเอกชน) เพื่อบำบัดน้ำเสียจากชุมชนและโรงงานอุตสาหกรรม (ซึ่งจัดเป็นสาธารณูปโภคอย่างหนึ่ง) สามารถรองรับน้ำเสียรวม 191,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ในพื้นที่ของหน่วยงานท้องถิ่นรวม 14 หน่วยงานเมื่อแล้วเสร็จจะมีการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียในอัตรา 3.50 ถึง 19 บาทต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งเป็นอัตราที่สูงมากและอาจกระทบต่อประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีรายได้ค่อนข้างต่ำ ดังนั้นควรสอบถามความต้องการของหน่วยราชการท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่ทั้ง 14 หน่วยงาน เพื่อให้มีการต่อต้านโครงการในอนาคต

2.2 การดำเนินการตามโครงการด้วยวิธีจ้างเหมาออกแบบรวมก่อสร้าง (TURN KEY) โดยมีเหตุผลว่าช่วยลดระยะเวลาของการดำเนินการ มีการจัดซื้อที่ดินก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย และต้องใช้เทคโนโลยีเฉพาะนั้น ควรได้ตรวจสอบและเปรียบเทียบราคากลางทุนระหว่างดำเนินการดำเนินการโดยวิธีจ้างเหมาออกแบบรวมก่อสร้าง (TURN KEY) และวิธีจ้างที่ปรึกษาออกแบบรายละเอียดโครงการฯ เพื่อให้ได้ปริมาณงานและราคาก่อสร้างรวมก่อน จึงประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างตามแบบ

2.3 การลงทุนของทั้งสองโครงการ แยกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ค่าก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสีย (รวมค่าที่ปรึกษาเตรียมโครงการ ค่าที่ดินก่อสร้างสถานีสูบน้ำเสีย และค่าควบคุมงาน) รับภาระโดยรัฐบาล (ใช้เงินงบประมาณ) ทั้งหมด เป็นเงินรวม 3,039.34 ล้านบาท

ส่วนที่ 2 ค่าก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสีย (รวมมูลค่าที่ดิน) รับภาระโดยภาคเอกชนทั้งหมด เป็นเงินรวม 3,107.64 ล้านบาท

ส่วนที่ 3 ค่าบริหารจัดการ-บำรุงรักษา-เปลี่ยนอุปกรณ์ รวม 23 และ 24 ปี รับภาระโดยบริษัทร่วมลงทุน เป็นเงินรวม 4,287.81 ล้านบาท

ข้อสังเกตในเรื่องนี้มีดังต่อไปนี้

1) บริษัทร่วมลงทุน มีทุนประเดิมในการจดทะเบียนตามสัดส่วน 30 % (โดยรัฐ) และ 70 % (โดยภาคเอกชน) ควรให้คงสัดส่วน 30:70 ในเงินลงทุนที่เป็นสิ่งก่อสร้างทั้งหมดด้วย

2) การก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสียต้องวางท่อเป็นระยะทาง 100.37 กม. ในถนนหรือทางสาธารณะซึ่งมีระบบสาธารณูปโภคต่างๆ กีดขวาง เมื่อเปรียบเทียบกับ การก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบรวบรวมฯ จะใช้เวลาก่อสร้างนานกว่า แต่จากแผนงานก่อสร้างกำหนดให้ ระบบบำบัดน้ำเสีย(ระยะที่ 1) และระบบรวบรวมน้ำเสีย(ระยะที่ 1) เสร็จในปี 2545 พร้อมๆกัน ซึ่งไม่น่าจะเป็นไปได้

3) เมื่อรัฐลงทุนในการก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสียเองทั้งหมด และสามารถก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา หากภาคเอกชนไม่สามารถก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียได้ หรือแล้วเสร็จล่าช้ากว่าแผนงานก่อสร้าง ทั้งนี้ อาจมาจากเหตุสุดวิสัยที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ จะทำให้ไม่สามารถบำบัดน้ำเสียที่รวบรวมมาได้หรือไม่มีรายรับจากการเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย ผลจะทำให้รัฐบาลเสียหาย เพราะต้องลงทุนในระบบรวบรวมน้ำเสียไปก่อนล่วงหน้า ถึง 3,039.34 ล้านบาท นอกจากนี้เครื่องจักรกลที่รัฐลงทุนให้สถานีสูบน้ำเสียจะชำรุดหากมิได้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง จึงควรให้ภาคเอกชนร่วมลงทุนในระบบรวบรวมน้ำเสียด้วยในสัดส่วน 30:70 ดังกล่าว

4) ค่าที่ปรึกษาจัดเตรียมโครงการ และควบคุมงานของโครงการบำบัดน้ำเสียอุตสาหกรรม - ประชาชนเป็นเงิน 79.70 ล้านบาท คิดเป็น 2.7% ของค่าก่อสร้าง ส่วนค่าที่ปรึกษาจัดเตรียมโครงการและควบคุมงานของโครงการบำบัดน้ำเสีย อ้อมน้อย-อ้อมใหญ่ เป็นเงิน 179.98 ล้านบาท คิดเป็น 7.1% ของค่าก่อสร้าง ซึ่งมากกว่าโครงการแรกถึง 2.6 เท่า น่าจะมีการทบทวนค่าที่ปรึกษาของทั้งสองโครงการฯ เนื่องจากเป็นโครงการบำบัดน้ำเสียเหมือนกัน และมีลักษณะงานก่อสร้างทำนองเดียวกัน ควรมีค่าที่ปรึกษาในสัดส่วนของค่าก่อสร้างที่ใกล้เคียงกัน

5) งบค่าบริหารจัดการระบบและบำรุงรักษาเป็นระยะเวลา 23 และ 24 ปี ไม่ควรนำมาประเมินรวมกับค่าลงทุนก่อสร้าง ทำให้มองภาพรวมของงบลงทุนทั้งโครงการงบลงทุนก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสีย และงบลงทุนก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียเปลี่ยนไป นอกจากนั้นข้อมูลที่เสนอระบุโครงการฯ มีระยะคืนทุน 14 และ 10.05 ปี จึงไม่มีเหตุผลที่จะต้องยืดระยะเวลาการจัดการระบบและบำรุงรักษาถึง 23 และ 24 ปี ซึ่งนานกว่าระยะคืนทุน 9 และ 13.95 ปี

.....